C/2024/6810

2024.11.29.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2024. október 21.)

Csehország gazdaság-, költségvetési, foglalkoztatás- és strukturális politikájáról

(C/2024/6810)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet [2], amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: az Eszköz), 2021. február 19-én lépett hatályba. Az Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosítva. A gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterének prioritásaival összhangban az Eszköz segít elérni a gazdasági és társadalmi helyreállítást, valamint végrehajtani a fenntartható reformokat és beruházásokat, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítását, valamint a tagállamok gazdaságának reziliensebbé tételét szolgáló reformokat és beruházásokat. Közép- és hosszú távon szintén segít megerősíteni az államháztartás helyzetét, valamint fellendíteni a növekedést és a munkahelyteremtést, javítani az Unión belüli területi kohéziót, és támogatni a szociális jogok európai pillérének folytatódó végrehajtását.

(2) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet [3] (a továbbiakban: REPowerEU-rendelet) célja fokozatosan megszüntetni az Unió függőségét az orosz fosszilistüzelőanyag-behozataltól. Ez segítene elérni az energiabiztonságot és diverzifikálni az Unió energiaellátását, növelve ugyanakkor a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitásokat és az energiahatékonyságot. Csehország új REPowerEU-fejezettel egészítette ki a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét olyan kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében, amelyek segíteni fogják a REPowerEU célkitűzéseinek elérését.

[1] HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) 2023. március 16-án a Bizottság kiadta „Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra” című közleményt annak érdekében, hogy megalapozza a szakpolitikai döntéseket, és megteremtse a növekedés fokozásához szükséges keretfeltételeket. A közlemény kilenc egymást kölcsönösen megerősítő tényező tekintetében határozza meg a versenyképesség keretfeltételeit. Az említett tényezők közül a magántőkéhez való hozzáférés, a kutatás és innováció, az oktatás és a készségek, valamint a működő egységes piac emelkedik ki a reformok és a beruházások alapvető szakpolitikai prioritásaiként a jelenlegi termelékenységi kihívások kezelése, valamint az Unió és tagállamai hosszú távú versenyképességének fokozása céljából. 2024. február 14-én a Bizottság kiadta „Az egységes piac aktuális helyzete: az egységes piacról és a versenyképességről szóló 2024. évi éves jelentés” című közleményt. Az említett közlemény részletesen ismerteti az európai egységes piac versenyképességi erősségeit és kihívásait, a beazonosított kilenc versenyképességi tényező szerint követve az éves fejleményeket.

(4) 2023. november 21-én a Bizottság elfogadta a 2024. évi éves fenntartható növekedési jelentést, megadva a 2024. évi európai szemeszter startját. 2024. március 22-én az Európai Tanács jóváhagyta a 2024. évi éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait, amelyek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziója köré összpontosulnak. 2023. november 21-én a Bizottság – az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]) alapján – elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2024. évi jelentést is, amelyben Csehországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyeket érinthet az egyensúlyhiány, vagy fennáll ennek kockázata, és amelyek tekintetében részletes felülvizsgálatra volna szükség. A Bizottság az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott és a 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2024. április 12-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást ([5]) (a továbbiakban: az euroövezetről szóló 2024. évi ajánlás) és 2024. március 11-én az együttes foglalkoztatási jelentést.

(5) 2024. április 30-án hatályba lépett az Unió új gazdasági kormányzási kerete. A keret magában foglalja a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről szóló, új (EU) 2024/1263 rendeletet, a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló, módosított 1467/97/EK tanácsi rendeletet ([6]) és a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló, módosított 2011/85/EU tanácsi irányelvet ([7]) is. Az új gazdasági kormányzási keret célkitűzései: reformok és beruházások végrehajtásával előmozdítani a rendezett és fenntartható államháztartást, a fenntartható és inkluzív növekedést, valamint a rezilienciát, továbbá megelőzni a túlzott költségvetési hiányt. Az új gazdasági kormányzási keret előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást is, és fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, hatékonyabb és következetesebb végrehajtással kombinálva mindezt. Minden egyes tagállamnak nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet kell benyújtania a Tanácsnak és a Bizottságnak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terv a tagállam költségvetési, reform- és beruházási kötelezettségvállalásait tartalmazza, a nemzeti törvényhozási ciklus rendes hosszától függően, 4 vagy 5 éves tervezési időhorizontra vonatkozóan. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervekben foglalt nettó kiadási ([8]) pályának meg kell felelnie az (EU) 2024/1263 rendelet követelményeinek, többek között azon követelményeknek, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy annak a bruttó hazai termék (GDP) 60 %-a alatti prudens szinten kell maradnia, továbbá az államháztartási hiányt középtávon a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, illetve az alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható. Az említett nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek elkészítésének támogatása céljából a Bizottság 2024. június 21-én iránymutatást tett közzé a tagállamok által a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terveikben és az elért eredményekről szóló éves jelentéseikben nyújtandó információkra vonatkozóan. Az (EU) 2024/1263 rendelet 5. és 36. cikkének megfelelően a Bizottság – adott esetben – referenciapályát és technikai információkat továbbított a tagállamok számára. A tagállamoknak 2024. szeptember 20-ig kell benyújtaniuk nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terveiket, kivéve, ha a tagállam és a Bizottság megállapodik a határidő észszerű időtartammal történő meghosszabbításáról. A tagállamok – a nemzeti jogi keretükkel összhangban – megvitathatják

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) A Tanács ajánlása (2024. április 12.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C, C/2024/2807, 2024.4.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) A Tanács 1467/97/EK rendelete (1997. július 7.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) A Tanács 2011/85/EU irányelve (2011. november 8.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről (HL L 306., 2011.11.23., 41. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontjában meghatározott „nettó kiadás”: i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadás.

a középtávúterv-tervezetüket a nemzeti parlamentjükkel, felkérhetik a független költségvetési intézményeket véleménynyilvánításra, valamint konzultációt folytathatnak a szociális partnerekkel és más nemzeti érdekelt felekkel.

(6) 2024-ben az európai szemeszter továbbra is az Eszköz végrehajtásával összhangban alakul. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása továbbra is elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek segítenek hatékonyan kezelni az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét. A 2019., 2020., 2022. és 2023. évi országspecifikus ajánlások ugyanolyan relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

(7) 2021. június 1-jén Csehország – az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban – benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottsághoz. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke értelmében a Bizottság – az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. 2021. szeptember 8-án a Tanács elfogadta a Csehország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát ([9]), amelyet az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése alapján 2023. október 16-án módosítottak a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulás aktualizálása, valamint a REPowerEU-fejezet beillesztése céljából ([10]). A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság – az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban – határozatot fogadjon el, amely megállapítja, hogy Csehország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldkövek és célok terén ne következzen be visszalépés.

(8) Csehország 2024. április 24-én benyújtotta 2024. évi nemzeti reformprogramját, 2024. április 30-án pedig 2024. évi konvergenciaprogramját, összhangban az 1466/97/EK tanácsi rendelet ([11]) 8. cikkének (1) bekezdésével. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2024. évi nemzeti reformprogram Csehországnak a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról szóló, félévenkénti jelentését is tükrözi.

(9) 2024. június 19-én a Bizottság közzétette a Csehországra vonatkozó, 2024. évi országjelentést. Ebben értékelte a Tanács által 2019 és 2023 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Csehország által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Csehország általi végrehajtását. Az említett elemzés alapján az országjelentés hiányosságokat azonosított a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokat illetően, valamint újonnan felmerült és kialakulóban lévő kihívásokat. A jelentés szintén értékelte a Csehország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása és a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(10) Az Eurostat által hitelesített adatok szerint Csehország GDP-arányos államháztartási hiánya a 2022. évi 3,2 %-ról 2023-ban 3,7 %-ra nőtt, míg a GDP-arányos államadósság a 2022. év végi 44,2 %-ról 2023 végén 44,0 %-ra csökkent. A „2024. évi költségvetés-politikai iránymutatás” című, 2023. március 8-i bizottsági közleményben foglalt bejelentésnek megfelelően a Bizottság – a 2023. évi tényadatok alapján – a meglévő jogi rendelkezésekkel összhangban megteszi az első lépést a hiányalapú túlzotthiány-eljárás megindítása céljából. 2024. június 19-én a Bizottság a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést adott ki. Az említett jelentés értékelte Csehország költségvetési helyzetét, mivel az államháztartási hiány 2023-ban meghaladta a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A jelentés arra a következtetésre jutott, hogy – ezen értékelés fényében, valamint a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak a Szerződés 126. cikkének (4) bekezdése alapján kifejezett véleménye mérlegelését követően – a Bizottság 2024 júliusában Csehországra vonatkozóan nem fogja a túlzotthiány-eljárás megindítását javasolni.

([9]) ST 11047/21 INIT; ST 11047/21 ADD 1.

([10]) A Tanács végrehajtási határozata (2023. október 16.) a Csehország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2021. szeptember 8-i végrehajtási határozat módosításáról (ST 13383/23 INIT; ST 13383/23 ADD 1).

([11]) A Tanács 1466/97/EK rendelete (1997. július 7.) a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról (HL L 209., 1997.8.2., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

(11) 2022. július 12-én a Tanács azt ajánlotta ([12]), hogy Csehország hozzon intézkedést annak biztosítására 2023-ban, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedése összhangban legyen egy összességében semleges költségvetéspolitikai irányvonallal ([13]), figyelembe véve az energiaár-emelkedéseknek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Az ajánlás azt is tartalmazta, hogy Csehországnak készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. A Tanács azt is ajánlotta, hogy Csehország bővítse a zöld és a digitális átállásra, valamint a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, többek között az Eszköz és más uniós források felhasználásával. A Bizottság becslései szerint 2023-ban a költségvetési irányvonal ([14]) restriktív volt – a GDP 0,9 %-ának felelt meg – magas inflációs környezetben. A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése a GDP 0,7 %-ának megfelelő restriktív hatást gyakorolt a költségvetési irányvonalra. A kiadásoknál figyelembe vették az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak nyújtott célzott szükséghelyzeti támogatási intézkedések költségének a GDP 0,1 %-ával történt csökkenését, továbbá a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségeinek a GDP 0,1 %-ával történt csökkenését. Összességében a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások 2023. évi előre jelzett növekedése összhangban volt a 2022. július 12-i tanácsi ajánlással. Az Eszköz és más uniós alapok keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadások 2023-ban a GDP 1,1 %-át tették ki. A nemzeti finanszírozású beruházások 2023-ban a GDP 4,4 %-át tették ki, ami 2022-höz képest 0,5 százalékpontos növekedést jelent. Csehország addicionális beruházásokat finanszírozott az Eszközből és más uniós alapokból. Csehország a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra – például az energiahatékonysági felújításokra és a megújuló energiaforrások telepítésére, a vasutak korszerűsítésére és fokozott biztonságára, valamint a villamosítással kapcsolatos projektek előkészítésére, az árvízvédelemre és a földterületek és települések vízmegtartására – irányuló közberuházásokat finanszírozott, továbbá finanszírozást nyújtott cseh vállalatok olyan projektjeihez, amelyek a vállalkozások vízfogyasztásának csökkentését és körforgásos megoldások vállalkozások által alkalmazását célozzák, a köz- és magánszféra közötti kutatási és innovációs partnerségekhez, illetve az iskolák számára digitális eszközök biztosításához. E közberuházásokat részben az Eszközből és más uniós alapokból finanszírozzák.

(12) A 2024. évi konvergenciaprogramban a költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2024-ben 1,4 %-os és 2025-ben 2,6 %-os reál-GDP-növekedést prognosztizál, ugyanakkor a harmonizált fogyasztói árindexszel (HICP) mért inflációt 2024-ben 2,7 %-ra és 2025-ben 2,4 %-ra prognosztizálja. A GDP-arányos államháztartási hiány 2024-ben várhatóan 2,3 %-ra csökken, és 2025-ben a GDP 2,1 %-ának megfelelő szinten áll majd, míg a GDP-arányos államadósság 2024 végére várhatóan 45,5 %-ra, 2025 végére pedig 46,4 %-ra nő. Az előrejelzések szerint 2025 után az államháztartási hiány 2026-ra fokozatosan a GDP 1,6 %-ára, 2027-ben pedig 1,2 %-ára csökken. Ezért az államháztartási egyenleg – a tervek szerint – a program időhorizontjában a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alatt marad. Másrészről az előrejelzések szerint 2025 után a GDP-arányos államadósság 2026-ra 47,1 %-ra nő, és 2027-ben ezen a szinten stabilizálódik.

(13) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2024-ben 1,2 %-kal, 2025-ben pedig 2,8 %-kal nő, és a HICP-infláció 2024-ben 2,5 %-on, 2025-ben pedig 2,2 %-on áll majd.

(14) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2024-re a GDP 2,4 %-ának megfelelő államháztartási hiányt prognosztizál, míg a GDP-arányos államadósság 2024 végére 45,2 %-ra nő. A hiány 2024. évi csökkenése főként a magas energiaárak hatásának enyhítését célzó intézkedések visszavonását és egy konszolidációs csomag végrehajtását tükrözi. A Bizottság becslései alapján a költségvetési irányvonal az előrejelzés szerint 2024-ben a GDP 2,3 %-ával szűkül.

(15) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokkal (*grants*) finanszírozott kiadások nagysága 2024-ben várhatóan a GDP 0,5 %-a, szemben a 2023. évi 0,4 %-kal. Az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokkal finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenységnövelő reformokat fognak lehetővé tenni anélkül, hogy közvetlen hatást gyakorolnának Csehország államháztartási egyenlegére vagy államadósságára. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint 2024-ben várhatóan a kiadásoknak a GDP 0,1 %-át kitevő részét fedezik az Eszközből származó kölcsönökből, szemben a 2023. évi 0 %-kal.

([12]) A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Csehország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Csehország 2022. évi konvergenciaprogramját (HL C 334., 2022.9.1., 19. o.).

([13]) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése alapján Csehország esetében a potenciális kibocsátás középtávú növekedése, amelyet a költségvetési irányvonal méréséhez használnak, nominális értéken 2023-ban 10,5 %-ra tehető, a tízéves átlagos potenciális reálnövekedési ráta és a 2023. évi GDP-deflátor alapján.

([14]) A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma. Mind a nemzeti finanszírozású, mind az uniós költségvetésből finanszírozott költségvetési politikákból eredő gazdasági impulzus értékelésére irányul. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedés és ii. a diszkrecionális bevételi intézkedéseket nem tartalmazó elsődleges kiadások változása közötti különbözetként mérhető (és az elsődleges kiadások nem tartalmazzák a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket sem), de az elsődleges kiadások tartalmazzák az Eszköz és más uniós alapok keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások (grants) által finanszírozott kiadásokat.

(16) A Tanács 2023. július 14-én azt ajánlotta ([15]), hogy Csehország folytasson prudens költségvetés-politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások ([16]) nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 6,0 %-ra korlátozza. A 2023. évi költségvetésük végrehajtása és a 2024. évi költségvetésük elkészítése során a tagállamoknak figyelembe kellett venniük azt, hogy a Bizottság – a 2023. évi tényadatok alapján – javasolni fogja a Tanácsnak a hiányalapú túlzotthiány-eljárások megindítását. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint Csehország nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadásai 2024-ben várhatóan 1,1 %-kal csökkennek, amely az ajánlott maximális növekedési ráta alatt van. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával.

(17) Ezenkívül a Tanács azt ajánlotta, hogy Csehország 2023–2024-ben a lehető leghamarabb vezesse ki a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és az így keletkező megtakarításokat fordítsa az államháztartási hiány csökkentésére. A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy ha az újbóli energiaár-emelkedések új vagy folytatódó támogatási intézkedéseket tesznek szükségessé, Csehországnak biztosítania kell, hogy az ilyen támogatási intézkedések a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, fiskálisan finanszírozhatóak legyenek, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint az energiatámogatási intézkedések nettó költségvetési költsége ([17]) a becslések szerint 2023-ban a GDP 1,2 %-át, valamint az előrejelzések szerint 2024-ben a - 0,2 %-át és 2025-ben a 0,0 %-át teszi ki. A rendkívüli nyereségre kivetett adó várhatóan 2024-ben és 2025-ben is hatályban marad ([18]). Ha a kapcsolódó megtakarításokat a tanácsi ajánlásnak megfelelően az államháztartási hiány csökkentésére használnák fel, az említett előrejelzések 2024-ben a GDP 1,4 %-ának megfelelő költségvetési kiigazítást jelentenének, miközben a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások ([19]) az említett évben a GDP 2,2 %-ának megfelelő restriktív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra. A szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket 2023-ban és 2024-ben kivezetik. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával. Emellett a kapcsolódó megtakarításokat az előrejelzés szerint teljes mértékben a költségvetési hiány csökkentésére használják fel. Ez szintén összhangban van a tanácsi ajánlással.

(18) Emellett a Tanács azt is ajánlotta, hogy Csehország tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások és az egyéb uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása érdekében. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a nemzeti finanszírozású közberuházások a 2023. évi GDP-arányos 4,4 %-hoz képest 2024-ben a GDP 4,2 %-ára csökkennek. Ez a csökkenés az uniós strukturális alapok 2014–2020-as programozási időszakának végére vezethető vissza, amelyhez kapcsolódóan 2023-ig álltak rendelkezésre források. Az említett addicionális tényező figyelembevételével úgy tekinthető, hogy a 2024. évi közberuházások megfelelnek a tanácsi ajánlásban foglaltaknak. Viszont az uniós forrásokból – ideértve az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat is – finanszírozott közkiadások a 2023. évi GDP-arányos 1,1 %-hoz képest 2024-ben várhatóan a GDP 1,0 %-ára csökkennek. Ez a csökkenés az uniós strukturális alapok 2014–2020-as programozási időszakának végére vezethető vissza, amelyhez kapcsolódóan 2023-ig álltak rendelkezésre források.

(19) Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján, és változatlan szakpolitikát feltételezve, a Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2025-ben a GDP 1,9 %-ának megfelelő államháztartási hiányt prognosztizál. A GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 45,5 %-ra nő. A GDP-arányos államadósság 2025. évi növekedése főként a negatív államháztartási egyenleget tükrözi, amelyet a nominális GDP növekedése részben ellensúlyoz.

(20) Csehország strukturális költségvetési egyenlege a 2014 és 2019 közötti időszak átlagosan egyensúlyközeli értékéről 2023-ban - 2,9 %-ra csökkent. Ez olyan tartós intézkedéseknek tulajdonítható, mint a személyi jövedelemadó csökkentése, valamint a társadalombiztosítási ellátások növekedése, beleértve a nyugdíjak automatikus inflációs indexálását, amelyet nem finanszírozott megfelelő bevételnövekedés. A népesség elöregedése okozta költségek növekedése miatt közép- és hosszú távon további nyomás nehezedik a költségvetés fenntarthatóságára. Csehország 2023-ban módosította a nyugdíjrendszer első pillérét, beleértve a nyugdíjak alacsonyabb indexálását és a szigorúbb korai nyugdíjba vonulást. Ugyanakkor további változások nélkül 2060-ra a nyugdíjkiadások mintegy 3 százalékpontos növekedése várható az időskori függőségi ráta előre jelzett megduplázódása ([20]), a nyugdíjkorhatár maximalizálása, valamint a korengedményes nyugdíjba vonulók még mindig magas száma miatt. Az elöregedéssel

([15]) A Tanács ajánlása (2023. július 14.) Csehország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Csehország 2023. évi konvergenciaprogramját (HL C 312., 2023.9.1., 22. o.).

([16]) A nettó elsődleges kiadások alatt a következők nélkül számított nemzeti finanszírozású kiadásokat értjük: i. diszkrecionális bevételi intézkedések, ii. kamatkiadások, iii. ciklikus munkanélküliségi kiadások, valamint iv. egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

([17]) A számadat az említett intézkedések éves költségvetési költségének szintjét mutatja, beleértve a bevételeket és kiadásokat, és adott esetben az energiaszolgáltatók váratlan nyereségére kivetett adókból származó bevételek nélkül.

([18]) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése azt feltételezi, hogy azon intézkedések, amelyek Csehország közlése szerint 2024 végéig érvényben maradnak, 2025-ben is költségvetési hatással fognak járni.

([19]) E hatás, amely a nominális GDP arányaként fejezhető ki, az elsődleges államháztartási kiadások változásának és a középtávú (tízéves) átlagos potenciális nominális GDP-növekedésnek az összevetéséből adódik, ahol az elsődleges államháztartási kiadások nem tartalmazzák i. a diszkrecionális bevételi intézkedések járulékos költségvetési hatását, ii. az egyszeri kiadásokat, iii. a ciklikus munkanélküliségi kiadásokat, valamint iv. a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok vissza nem térítendő támogatásaiból finanszírozott kiadásokat.

([20]) A Bizottság által 2024 áprilisában kiadott, az idősödésről szóló 2024. évi jelentés szerint.

kapcsolatos kiadások előre jelzett növekedése közép- és hosszú távon növelheti a költségvetési fenntarthatósági kockázatokat, kivéve, ha azt a bevételek megfelelő növekedéséből finanszírozzák. A kormány a törvényes nyugdíjkorhatár és a várható élettartam összekapcsolását, valamint az újonnan folyósított nyugdíjak növekedésének lassítását javasolja. Végrehajtásuk esetén ezek a változások javítanák a nyugdíjrendszer költségvetési fenntarthatóságát. A költségvetés hosszú távú fenntarthatóságának kezelésére irányuló egyéb lehetséges intézkedések közé tartozik a munkaerő-kínálat növelése azáltal, hogy ösztönzőket biztosítanak a nyugdíjkorhatáron túli személyek részvételi arányának növelésére.

(21) A versenyképességet és a termelékenységet munkaerőhiány hátráltatja. Növelni lehetne az anyák foglalkoztatását, amint azt a szülés után évekig alacsony női foglalkoztatási ráta is mutatja. A gyermekgondozási lehetőségek rendelkezésre állásának hiánya mellett az adó- és szociális ellátórendszer is visszatartja az alacsonyabb jövedelmű szülőket, különösen az anyákat a munkába való visszatéréstől. A szülői szabadság hároméves időtartama, a nem dolgozó házastársak nyomán az adóból levonható magas összegek és a családi ellátások, amelyek arra ösztönzik az alacsonyabb jövedelmű szülőt, hogy hosszú szabadságot vegyen igénybe, visszatartják a szülőket, különösen az anyákat a munkavállalástól vagy a munkakereséstől. A második keresők munkából származó jövedelmének adóztatása 2022-ben meghaladta az uniós átlagot, és azonos bérszinten az egyedülállókra vonatkozó adóéket. Az alacsonyabb keresetű szülők munkavállalásra vagy munkakeresésre való ösztönzése a nyugdíjrendszer magasabb bevételeit is támogatná.

(22) Csehország GDP-hez viszonyított teljes adóbevétele 2022-ben jelentősen elmaradt az uniós átlagtól (35,3 %, szemben a 40,2 %-os uniós átlaggal). Az adóalap bővítése a növekedést kevésbé hátráltató adók arányának növelésével a gazdasági növekedés és a költségvetési fenntarthatóság támogatásának egyik lehetősége. A rendszeres ingatlanadók a növekedést legkevésbé hátráltató adók közé tartoznak, de a rendszeres ingatlanadóból származó bevétel nagyon alacsony, a GDP mindössze 0,2 %-át teszi ki, szemben a GDP 1,0 %-ának megfelelő uniós átlaggal (2022-ben). A rendszeres ingatlanadók 2024. évi növekedése ellenére az épületekre és egységekre vonatkozó rendszeres ingatlanadók rendszere az ingatlanok elhelyezkedésén alapul, ami az azonos értékű ingatlanok egyenlőtlen adóztatásához vezet, és nem reagál az ingatlanértékek változásaira. Egy olyan ingatlanértékelési rendszer bevezetése, amely adóalapként az ingatlanértékeket választja, hozzáigazítja az ingatlanértékeket a piaci értékekhez, és lehetővé teszi az ingatlanértékek rendszeres frissítését, növelné az adó hatékonyságát az ingatlanárak növekedésének mérséklését és a meglévő lakásállomány legproduktívabb hasznosítását szolgáló eszközként. Ez viszont növelné a lakhatás megfizethetőségét és az emberek munkavállalási lehetőségeit, támogatva a gazdasági növekedést és növelve a rendszeres ingatlanadókból származó bevételeket.

(23) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és az említett rendelet V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Az említett reformok és beruházások várhatóan segítenek kezelni a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások mindegyikét vagy jelentős részét. E szoros időkereten belül Csehország hosszú távú versenyképességének a zöld és a digitális átállás révén történő fokozásához kulcsfontosságú gyorsan haladni a REPowerEU-fejezetet is tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési terv eredményes végrehajtásával, biztosítva ugyanakkor a társadalmi méltányosságot. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt kötelezettségvállalások 2026 augusztusáig történő teljesítése szempontjából alapvető, hogy Csehország – a vonatkozó kihívások kezelésével – folytassa a reformok végrehajtását és felgyorsítsa a beruházásokat, miközben megerősíti a felvevőképességet. A helyreállítási és rezilienciaépítési alapok felhasználását különösen visszafogják egyes végrehajtó szervek adminisztratív kapacitásának korlátai. Ez különösen szembetűnő a több szakértelmet igénylő területeken, például a zöld és a digitális átállás terén. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához alapvető fontosságú a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

(24) A kohéziós politikai programok félidős felülvizsgálatának részeként Csehországnak – az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([21]) 18. cikkével összhangban – 2025 márciusáig felül kell vizsgálnia az egyes – az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+), a Kohéziós Alap és az Igazságos Átmenet Alap (IÁA) által támogatott – programokat, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat, valamint a nemzeti energia- és klímatervét. Az említett felülvizsgálat képezi az alapját az egyes programokhoz nyújtott uniós finanszírozás végleges allokációjának. Csehország eredményeket ért el a kohéziós politikai programoknak és a szociális jogok európai pillérének a végrehajtása terén, de továbbra is kihívások és jelentős regionális különbségek állnak fenn. Severozápad és kisebb mértékben Moravskoslezko régiók

([21]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

fejlődési csapdába kerültek. Döntő fontosságú a kohéziós politikai programok végrehajtásának felgyorsítása, valamint a közigazgatási kapacitás megerősítése, különösen ezekben a régiókban. A kohéziós politikai programok keretében elfogadott prioritások továbbra is relevánsak. Annak érdekében, hogy a kistelepülések, a kis- és középvállalkozások (kkv-k) és a helyi nem kormányzati szervezetek körében növelni lehessen az uniós források felhasználását, különösen a régiók közigazgatási kapacitásának fejlesztésére, a közöttük lévő partnerségek javítására és felelősségvállalásuk erősítésére van szükség. A zöld átállás felgyorsítása érdekében a fenntartható városi és regionális közlekedést és az alternatív üzemanyagok infrastruktúráját támogató beruházásokat kell végrehajtani a megújuló energiaforrások fokozott felhasználásával, valamint az energiahatékonyságba és a körforgásos gazdaságba történő beruházásokkal együtt. Fontos az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló tervezett intézkedések befejezése, a természetes vízmegtartást célzó intézkedésekre összpontosítva. Kiemelt feladat továbbá a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező, ideiglenes védelemben részesülő személyek integrációjának fokozása, beleértve a – készségeiknek megfelelő – munkaerőpiaci integrációjukat is. Továbbra is fontos a hátrányos helyzetű csoportokkal, például a romákkal kapcsolatos intézkedések hatására összpontosítani.

(25) A félidős felülvizsgálattal összefüggésben további figyelmet érdemel a magánforrások fokozottabb mozgósításának lehetősége, különösen a finanszírozási eszközök szélesebb körű, a vissza nem térítendő támogatásokkal kombinált alkalmazása révén. Ezek az innovatív eszközök több magánberuházást is igénybe vehetnek, különösen az energiahatékonyság, a tisztaenergia-megoldások és a vállalkozásfejlesztés terén. A Nemzeti Fejlesztési Bank kapacitásait hatékonyabban kell felhasználni a kohéziós politikai programok pénzügyi eszközeinek végrehajtására. Figyelembe véve Csehország azon törekvését, hogy előbbre lépjen a mérsékelt innovátor szintjéről, az ország igénybe vehetné az (EU) 2024/795 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([22]) létrehozott Stratégiai Technológiák Európai Platformja kezdeményezést is a digitális technológiák és a deep tech innováció, a tiszta és erőforrás-hatékony technológiák és a biotechnológiák területén, adott esetben az ipar átalakítását támogató nemzeti intelligens szakosodási stratégiával összhangban.

(26) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében és az egyéb uniós alapok révén kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Csehország számos további kihívással is szembesül a közigazgatással és a versenyképességgel kapcsolatban.

(27) Nyomás nehezedik a csehországi közigazgatás mint munkáltató vonzerejére, valamint a közszolgálat tehetségmegtartó képességére. Ez különösen releváns a szakértői, vezetői és információtechnológiai munkakörök esetében. A közszolgálati törvény módosításai 2023-ban léptek hatályba, amelyben rögzítették a vezető köztisztviselők hivatali idejét, felgyorsították a felvételi eljárásokat, és szélesebb körű lehetőségeket biztosítottak a külső jelentkezők bevonására. Az emberierőforrás-gazdálkodás széttöredezettsége azonban akadályozza a tehetséggondozás rendszerszintűbb megközelítését. A cseh közigazgatás mérete mind a kiadások, mind a foglalkoztatottak száma tekintetében elmarad az uniós átlagtól. Ennek ellenére az összehasonlítható képzettségi szintek esetében a bérek alacsonyabbak, mint a magánszektorban, és reálértéken 2004-hez képest több mint 10 %-kal csökkentek, tovább csökkentve a közszolgálat vonzerejét. A cseh közigazgatás tehetségek vonzására, megtartására és fejlesztésére irányuló kapacitásának megerősítése döntő fontosságú a hatékonyság és a szolgáltatások minőségének további javításához.

(28) Csehország közigazgatása alapvető szerepet játszik a gazdaság versenyképességének fenntartásában, mivel formálja a szabályozási környezetet és a közberuházásokat, különösen a kettős átállással kapcsolatban. Csehország közszektorának teljesítménye és kormányzatának hatékonysága 2022-ben stabil és az uniós átlaghoz közeli maradt. A stratégiai irányítás és a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal területén azonban továbbra is kihívásokkal kell szembenézni. Ez szükségessé teszi a szervezeti egységek csökkentését és a stratégiai irányítási kapacitások megerősítését a stratégiák következetességének és szakpolitikákon átívelő végrehajtásának javítása érdekében. Csehország széttagolt helyi közigazgatási kapacitása jelentős tényező, amely többek között megakadályozza, hogy kisebb kedvezményezettek hatékonyan igénybe vehessenek uniós forrásokat. Az uniós alapok kisebb önkormányzatok, kkv-k és helyi nem kormányzati szervezetek általi felhasználását javítaná a pályázóknak nyújtott támogatás, például közös projektmenedzserek kinevezésével és az uniós finanszírozás kérelmezésének módjára vonatkozó átfogó információk egy helyen történő biztosításával. E tekintetben a prioritás a helyi közigazgatási kapacitás növelésére irányuló célzott támogatás kidolgozása a strukturálisan érintett régiókban, például Severozápadban és Moravskoslezskóban. Az IÁA jó példája azt mutatja, hogy a régiók dinamikusabbá válnának, ha nagyobb szerepük lenne sajátos szükségleteik meghatározásában.

([22]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/795 rendelete (2024. február 29.) a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról és a 2003/87/EK irányelv, valamint az (EU) 2021/1058, az (EU) 2021/1056, az (EU) 2021/1057, az 1303/2013/EU, a 223/2014/EU, az (EU) 2021/1060, az (EU) 2021/523, az (EU) 2021/695, az (EU) 2021/697 és az (EU) 2021/241 rendelet módosításáról (HL L, 2024/795, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(29) Csehország innovációs teljesítményét továbbra is hátráltatja a nem hatékony technológia- és tudástranszfer, valamint a tudományos körök és az ipari ágazat közötti gyenge kapcsolatrendszer. A vállalkozások által finanszírozott kutatásra és fejlesztésre fordított közkiadások továbbra is az uniós átlag mintegy felét teszik ki (a GDP 0,023 %-a a 0,045 %-os uniós átlaghoz képest), és az elmúlt években csökkenő tendenciát mutattak, ami arra utal, hogy a tudományos körök és a vállalkozások közötti együttműködés és az arra irányuló ösztönzők szintje alacsony. Ez súlyosan érinti a kutatási eredmények gazdaságba való átvitelét, és korlátozza Csehország innovációs kapacitását, amint azt például a korlátozott szabadalmi bejelentések is mutatják, amelyek jóval elmaradnak az uniós átlagtól (2020-ban 0,83 százalékpont/milliárd GDP szemben a 3,4 százalékpontos uniós átlaggal). A csehországi technológiatranszfer strukturális javítására és megerősítésére irányuló, kifejezetten a technológiatranszfer hatékonyságának megerősítését és a spin-off vállalkozások létrehozásának megkönnyítését célzó intézkedések segíthetnek e kihívás kezelésében. A Horizont 2020 keretprogram szakpolitika-támogató eszközének 2024. június 9-én kezdődő projektje várhatóan konkrét támogatást és szakpolitikai ajánlásokat fog nyújtani Csehországnak a tudomány és a vállalkozások közötti kapcsolatok javítása tekintetében.

(30) A felsőoktatásban való részvétel és a felsőfokú végzettséget szerzők száma csökken, ami súlyosbítja a szakképzett munkaerő hiányát. A 25–34 évesek körében a felsőfokú végzettséget szerzők aránya 2021 óta csökkenő trendet mutat, és a negyedik legalacsonyabb az EU-ban (33,7 %, szemben a 43,1 %-os uniós átlaggal), messze elmaradva a 45 %-os uniós célértéktől. 2016 és 2021 között a beiratkozott diákok száma 11,6 %-kal csökkent, a lemorzsolódók aránya pedig tartósan magas. A diákoknak nyújtott pénzügyi támogatás annak ellenére következetesen alacsony (a közkiadások 2,5 %-a, szemben a 18,8 %-os uniós átlaggal), hogy empirikus bizonyítékok alapján a felsőoktatási beruházások termelékenységi megtérülése magas.

(31) A munkaerőhiány és a strukturális munkaerőhiány továbbra is sürgető kihívást jelent, ami akadályozza a cseh gazdaság versenyképességét. Ezeket különböző olyan intézkedésekkel lehetne javítani, mint a szabályozott szakmák reformja, valamint az érintett érdekelt feleket vagy szakértőket tömörítő háromoldalú platformok fokozott bevonása a képzett munkaerő régóta fennálló hiányának orvoslása céljából. Emellett uniós szinten Csehországban a legmagasabb az ukrajnai lakóhelyüket elhagyni kényszerült, ideiglenes védelemben részesülő személyek egy főre jutó beáramlása. Több mint 50 %-uk azonban alacsonyabb képzettséget igénylő pozíciót tölt be, mint Ukrajnában, és a nyelvismeretet nevezik meg ennek egyértelmű akadályaként. Továbbá mintegy 30 %-uk azt állította, hogy a szakképesítésük elismerésének hiánya akadályozza, hogy jobb álláshoz jussanak. A külföldi szakképesítések elismerésének egyszerűsítése és az alulreprezentált csoportok, köztük az ukrajnai lakóhelyüket elhagyni kényszerült, ideiglenes védelemben részesülő személyek munkaerőpiaci részvételének növelése enyhítheti a munkaerőpiac szűkösségét,

AJÁNLJA, hogy Csehország 2024-ben és 2025-ben hozzon intézkedéseket a következők szerint:

1. Kellő időben nyújtsa be a középtávú költségvetési-strukturális tervet. A megreformált Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeivel összhangban 2025-ben korlátozza olyan mértékűre a nettó kiadások ([23]) növekedési rátáját, ami biztosítja többek között, hogy az államháztartási hiány a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alatt maradjon, és az államadósság középtávon prudens szinten maradjon. Hozzon intézkedéseket a nyugdíjrendszer hosszú távú költségvetési fenntarthatóságának biztosítására. A nők nagyobb munkaerőpiaci részvételének előmozdítása érdekében csökkentse a szülőket a munkába való visszatéréstől visszatartó adókat és juttatásokat. Javítsa a nyugdíjazás előtt álló személyek további munkavállalásának ösztönzőit. Tegyen lépéseket a rendszeres ingatlanadókból származó bevételek növelése érdekében.

2. Erősítse meg a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásához szükséges közigazgatási kapacitást, gyorsítsa fel a beruházásokat, és tartsa fenn a reformok végrehajtásának lendületét. Kezelje a vonatkozó kihívásokat, lehetővé téve a REPowerEU-fejezetet is magában foglaló helyreállítási és rezilienciaépítési terv folyamatos, gyors és hatékony végrehajtását, biztosítva a reformok és beruházások 2026 augusztusáig történő befejezését. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok végrehajtását. Az említett programok félidős felülvizsgálatával összefüggésben továbbra is koncentráljon az elfogadott prioritásokra, hozzon intézkedéseket a magánszektor erőforrásainak fokozottabb mozgósítása érdekében, többek között innovatív pénzügyi eszközök alkalmazása révén, figyelembe véve ugyanakkor a Stratégiai Technológiák Európai Platformja kezdeményezés által a versenyképesség javítására kínált lehetőségeket.

([23]) Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontja szerint a „nettó kiadás”: a kamatkiadások, a diszkrecionális bevételi intézkedések, az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadás.

3. Erősítse meg a cseh közigazgatás kapacitását a tehetségek vonzása, megtartása és fejlesztése terén, különös tekintettel az elemzési, vezetői és információtechnológiai készségekkel rendelkezőkre. Csökkentse a szervezeti egységek számát, és erősítse meg a stratégiai irányítási kapacitásokat a szakpolitikák közötti összhang javítása érdekében. Támogassa a települési önkormányzatok közötti együttműködést, többek között a strukturálisan érintett régiókra irányuló közigazgatási kapacitásépítés segítése révén.

4. Lendítse fel az innovációt a tudományos köröktől a vállalkozások felé történő technológiatranszfer javításával, a spin-off vállalkozások és az induló innovatív vállalkozások létrehozásának támogatásával, valamint a felsőoktatásban való részvétel növelésével. Erősítse meg a gazdaság versenyképességét a strukturális munkaerőhiány kezelése, a külföldi szakképesítések elismerésének egyszerűsítése, valamint az alulreprezentált csoportok munkaerőpiaci részvételének növelése révén.

Kelt Luxembourgban, 2024. október 21-én.

a Tanács részéről

az elnök

NAGY I.